

Munkásmozgalmi emlékművet avattak a Maros mentén

A borús idő ellenére is mintegy háromszázan zárdokoltak el Vetyehátra, a Maros mentén magasodó Barátság-fájához, az illegális munkásmozgalmi egykori titkos találkozó helyére. Szegedről, Makóról, Szentesről, Hódmezővásárhelyről érkeztek népes csoportok, de képviseltették magukat a Békés és Bács megyei üzemek és iskolák természetbarátai is. Az ünnepségen megjelent Sági György, a KISZ Országos Ifjúsági Sportbizottságának képviselője, Székely Miklós, a Magyar Természetbarát Szövetség főtitkára, Gyovai Lajos, a KISZ Csongrád megyei titkára és Sipos Géza, a KISZ Szeged városi bizottságának titkára is.

A Barátság-fájától nem messze épült föl a szegedi Vedres István Építőipari Technikum, a Közgazdasági Technikum statisztikai és ipari tagozata, az MTH iparitanuló iskolája, a hódmezővásárhelyi Közgazdasági Technikum, a hódmezővásárhelyi Kossuth Zsuzsanna Leánygimnázium, valamint

Az ünnepségen a Himnusz elhangzása után az illegális munkásmozgalmi harcosainak nevében Komócsin Antal elvtárs avatta fel az emlékművet. Beszédében emlékeztetett azokra a szívós harcokra, melyeket a Horthy-fasizmus ellen folytattak. A többi között hangoztatta, a munkásmozgalmi veteránjai

boldogok, hogy harcuk nem volt hiábavaló.

Ezután Komócsin Antal elvtárs köszönetet mondott a lelkes fiataloknak az emlékmű felállításáért, majd Rózsa József, a Szegedi Jutáru-gyár dolgozója adott elő munkásmozgalmi verset, s az ifjúsági csoportok megkoszoruzták az emlékművet. Az ünnepség az Internacionálé elnevezéssel zárult, ezt követően pedig még sokáig szórakoztak, beszélgettek a fiatalok. Többen sátrat vertek a 30 méter magas, 250 éves fehér nyárfa tövében és itt is, ott is fellebogott a táborfűz. A délutáni órákban azután megindultak a fiatalok haza, kajakokon, csónakokon, kerékpáron, gyalog vagy autóbusszal.

Az emlékműavatással egyidejűleg rendezett csillagtúra-verseny végeredményét is kihirdették az ünnepségen. A 11 km-es távon első a szegedi Erdészeti Technikum második csapata, második a szegedi Rózsa Ferenc gimnázium és harmadik a szegedi MTH iparitanuló iskolájának csapata.

Az idegen nyelvtudás haszna

Beszélgetés nyelveket tudó szakemberekkel

Mindig tisztelettel néztem fel az olyan emberre, aki idegen nyelven is beszél. Nemcsak azért, mert én csupán magyarul tudok, hanem mert olyankor eszembe jut a gyermekkoromban hallott mondanak, mely szerint minden ember annyit ér, ahány nyelvet beszél. Bár ez nem így van szó szerint, mégis lehet valami igazság benne. Az a néhány beszélgetés ugyanis, melyet nyelveket tudó szakemberekkel folytattam, erre enged következtetni.

Ötletek, melyek a szaklapokból „pattannak“

Bodó Zoltán műszaki osztályvezető szobájában ülök a Textilművekben. Ennél a vállalatnál szinte az egész műszaki »vezérkar« beszél valamilyen idegen nyelvet, az igazgatótól kezdve, a főmérnökök keresztül, csakmen minden osztályvezetőig. Van közöttük némely tudó, mint Vasadi Mihály, hozzá társítja az

angolt Nagy Sándor, Balázs Antal pedig kitűnően beszél oroszul.

A műszaki osztályvezető németül beszél. — Nem is tudom hirtelenjében, hogy milyen hasznát veszem annak, hogy nemcsak értek németül, de ismerem a német műszaki nyelvet is. Talán legfontosabb az, hogy az embernek kiterjeszti látókörét, legalábbis ami a szakmát illeti. Az, hogy én hónapról hónapra megkapom a textilipar szovjet, amerikai és német folyóiratait, állandó kapcsolatot jelent a szakma vérkeringésével — mondja.

Valószínűleg gyakorlati hasznát is lehet látni annak, hogy szakember kezébe kerülnek ezek a szakfolyóiratok. Ennek a feltevésnek azonnali bizonyítását nyújtja Bodó Zoltán, amikor a szekrényből egy kis fiókot vesz elő, teli kartotékokkal. A kartotékokon címek szerepelnek és utalások a folyóiratok számára.

— Sehol nem találkoztam még a pihefűvés megoldásának műszaki leírásával, azonban többször kezembe került már olyan fénykép, melyen lefűvával felszerelt fonógép látható. Így született meg az ötletem, hogy valami hasonló berendezést itt, a Szegedi Textilművekben is létrehozzak, s a kísérletek elég jól beváltak.

A Német Demokratikus Köztársaságban élő rokonsága révén Bodó Zoltán aránylag sűrűn ellátogat német anyanyelvű felesége szülőhazájába. Ilyenkor természetesen felkeresi az utjába eső textilipari üzemeket is. Tavaly például Karl Marx-Stadt-ban járt a pamutfonóüzemben, melyben a miskolcizhoz hasonló Textima gyártmányú fonógépek

működnek, Cottbus-ban pedig a gyapjúfonót nézte meg.

Linától Szegedig

Tizenöt évvel ezelőtt, 1945-ben került Ausztriából Magyarországra Ménesi Imréné, aki jelenleg a Ruha-gyár tervosztályának vezetője.

— Az első években bizony nehéz volt, csak törtem a magyart — mondja. — De nemcsak az volt a baj, hogy még nem tudtam jól magyarul, hanem az is, hogy kiderült, nem ismerem a német szakkifejezéseket sem. Most már egyik sem okoz nehézséget. Egy titkomat azonban elárulok: összeadni manapság is németül adok össze.

Nagyon farsztó, hosszú út vezetett el odáig, hogy Ménesi Imréné ilyen komoly felelősségteljes beosztásba kerülhetett, mint amilyent most betölt. Ez azt jelenti, hogy tökéletesen belelépte magát a mi viszonyainkba, s nyelvünket is elsajátította.

— Ez így van. Amikor legutóbb odahaza jártam Linzben, nemcsak kisfiam — aki egy szót sem tud németül —, hanem én sem találtam fel magamat. Bártám, aki egy linzi textilipari üzemben dolgozik, felkerestt munkatársaival egy alkalommal, hogy segítsenek nekik bérharcukban a tökéssel szemben, mert engem ideológiailag igen fejlettnak tartottak. Persze, csak tanáccsal próbáltam szolgálni. Azt hiszem, ez a példa szemléltetően bizonyítja, hogy már alig vártam a napot, hogy vissza térhessek Magyarországra, Szegedre.

A mindennapi munkához nincs más nyelvre szükségem, mint a magyarra, vannak azonban olyan esetek, amikor kapóra jön a német nyelvtudás.

— Természetesen bármilyen szakleírás fordítását el szoktam végezni, ha arra szükség van. Amikor német vendégek érkeznek a gyárunkba, szívesen ellátom a tolmács szerepét is, hiszen ez nem esik nehezemre. En intézem a grössnizi ruha-gyárral folytatott levelezésünket, melynek eredményeképpen az idén mi hozzájuk, ők pedig ide, Szegedre látogatnak el.

Nagyon örvendetes jelenség, hogy a gyárakban, üzemekben, vállalatoknál egyre több és több idegen nyelveket is értő alkalmazott dolgozik. Nemcsak a vezető beosztásban levők, hanem az egyszerű emberek is tanulnak nyelveket. A nyelvtanfolyamokon rendszerint betelik a létszám, a lemorzsolódottak helyébe újjak lépnek. Beszélgetésünk a nyelveket tudó szakemberekkel azt a célt is szolgálta, hogy még jobban felhívjuk a figyelmet a nyelvtudás fontosságára.

Fehér Kálmán

Napirenden

Becsületszóra

Félreértés ne essék, nem a gyerekek száján olyan könnyen kicsúszó »becsületszó« akarunk írni. Nem is a régi világ lovagjainak becstelenséggel kiérdemelt »becsületrendjéről«. Sokkal egyszerűbb, de hasznosabb, értékesebb, amiről szólni akarunk: a ma emberének, a szocialista embernek öntudatáról, a szó igazi értelmében becsületbeli ügyről, a becsületbűfékről.

Az újfajta kereskedelmi forma a múlt év őszén Ágók Vince, a Szegedi Szálloda és Vendéglátóipari Vállalat alsóvárosi vendéglőjének vezetője kezdeményezésére született nálunk. Lényege: a vendéglátó vállalat üzemegységei látják el az üzemi büfékét áruval — elárúsító nélkül. A büfében ott a pontos árjegyzék, s ki mit kíván, maga választhatja ki, veheti el, s a pénztár szerepét egy egyszerű kistányér tölti be. A pénztárosok maguk a vevők, akik a kistányérra helyezik az átvett áru értékét, s ha kell vissza is adnak a nagyobb címletű pénzből maguknak.

Bár hihetetlenül hangzik, hiszen sokan azt állítják: alkalom sokan a tolvajt és nem jó kísértésbe vinni az embereket —, eddig egyetlen üzemi becsületbűfében sem volt hiány, sőt a legtöbb esetben többlettel zárják a napot. Az új kereskedelmi forma felett a KISZ-szervezetek vállaltak védnökséget, s minden üzemben kiszesek

ellenőrzik a büfét zárásakor, hogy a kistányérra elhelyezett pénz fed-e az elfogyott áru értékét.

Es itt meg kell állnunk egy pillanatra, mert nem csupán új kereskedelmi formáról van szó, hiszen az önkiszolgálás már nem új. De új és szép dolog az, hogy ma már sok ember öntudata olyan fokon áll, hogy rájuk lehet bízni az áruval megrakott büfét. Hogy mennyire lehet bízni az embereken, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ilyen széleskörűen elterjedt a becsületbűfé hálózat Szegeden. Sőt, az üzemek egyre másra jelentkeznek újabb becsületbűfék létesítéséért. A Szegedi Szálloda és Vendéglátóipari Vállalat üzemegységei pedig egymással versyeznek, melyikük lát el több ilyen szocialista büfét. Eddig a kezdeményező alsóvárosi vendéglő viszi el a pálmát, mert hét becsületbűfét látunk el áruval.

Mindig vannak azonban kivételek. Így fordulhatott elő, hogy vannak intézmények, ahol idegenkednek még ettől a formailag és tartalmilag is új dologtól, mert nem bíznak az emberek becsületérzésében. Ezeknek a vezetőknek azt ajánljuk, tanulmányozzák egy kicsit a 32 becsületbűfé működését, ne legyenek kishitűek. Ma már az emberek öntudata olyan fokon álls az életkörülményeik is olyanok, hogy lelkiismeretük nyugalmát nem adnák oda aranyért sem. Horucz Lászlóné

Tanfolyam a felvételi vizsgákra való felkészüléshez a Szegedi Tudományegyetemen

A Művelődésügyi Minisztérium 70/1959. számú rendelete alapján a Szegedi Tudományegyetem rektori hivatala is megszervezte az egyetemi felvételt jelentkező üzemi és termelőszövetkezeti fiatalok, társadalmi ösztöndíjasok, esti és levelező tagozaton tanulni kívánók felvételi vizsgákra előkészítő tanfolyamait.

A 150 jelentkező 12 tanulmányi csoportba osztva négy tanfolyamfelelős irányításával, szorgalmasan készül a felvételi vizsgák anyagának elsajátítására. A tanfolyamokat a Természettudományi Kar és a Ságvári Endre egyetemi gyakorló gimnázium látja el.

A jelentkezők adatait vizsgálva néhány érdekes jelenség megemlítésre kínálkozik. Mindenekelőtt az,

hogy az üzemekben dolgozó fiatalok általában nem szívesen jelentkeznek továbbtanulásra az egyetem nap-pali tagozatán. Az előkészítő tanfolyam 150 hallgatója közül mindössze 66 jelentkező akar nappali tagozaton tovább tanulni.

Az említett jelenséget tudomásul véve érdemes megfontolni, nem volna-e szükséges a természettudományi és a bölcsészeti karokon is kiterjeszteni a levelező oktatás kereteit az igényeknek megfelelően, hogy abba ezek a fiatalok is beleférjenek.

Jól sikerült a fogorvosok vándorgyűlése

Véget ért Szegeden az orvos-egészségügyi dolgozók fogorvos szakcsoportjának VI. Árkövy-vándorgyűlése.

Május 6-8-a között rendezték meg az idei vándorgyűlést az Orvostudományi Egyetem bőrklinikájának előadótermében. A három nap alatt 58 tudományos előadás hangzott el, s valamennyit igen élénk érdeklődés kísérte. A meghívott külföldi és hazai fogorvosok közül igen sok érdeklődő kereste fel az előadótermeket. Nagy figyelemmel kísérték a kongresszus résztvevői dr. Haty-tyasy Dezső, a Szegedi Orvostudományi Egyetem fog-és szájbeteg klinika igazgatójának előadását.

A kongresszus központjában a Caries-kutatások eredményeiről szóló előadások állottak. A külföldi fogorvosok főleg a fogpótlási problémákról számoltak be. Vasárnap délután dr. Simon Béla, az orvostudományok doktora zárszavával ért véget a VI. Árkövy-vándorgyűlés.

A csehszlovák nép szabadságának első napjaiból

A hitleri fasiszták felett aratott győzelem napja, 1945. május 9-e egyben a csehszlovák nép szabadságra virradását, az új, szabad Csehszlovák Köztársaság megszületését is jelenti. Az ország népe hálásan gondol a felszabadító szovjet harcokra, akik életük feláldozásával is harcoltak az elnyomók ellen. A városról városra előnyomuló harcokat mindenütt határtalan lelkesedéssel, szeretettel fogadták egész Csehszlovákia területén. Felvételeink ezekből az örömteli napokból valók, s visszaidézük a másfél évtized előtti időket. Első képünk Dvore Kraloveban készült, ahol a felszabadító szovjet alakulatok az utcára kitódult emberek örömteli ujjongása fogadta. A második felvétel Ostravából való. Itt a város felszabadítása után felsorakozott az a csehszlovák harcokszegység is, amely segítette a szovjet fegyvertársat előrenyomulásában. A csehszlovák nép büszkén gondol arra, hogy szabadsága kivívásában együtt küzdhetett a hitleri fasisztákat megsemmisítő hős szovjet hadsereg katonáival.

